

Katalunia independentziarako bidean

1. Zenbait berri eta ekitaldi

Hona hemen bi ekitaldi eta elkarrizketa bat:

- a) Manifestazio erraldoia¹
- b) Askatasunaren kontzertua²
- c) Vicent Partal-i egindako elkarrizketa³

Berri gehiago:

- d) Alemania eta Kataluniaren independentzia⁴
- e) Nils Schmid-ek erabakitzeke eskubideaz⁵
- f) Kataluniaren independentziaz: liburu berria, hainbat hizkuntzatan⁶

El Món ho ha de saber

Es tracta d'un llibre de 144 pàgines entretingut i rigorós, pensat especialment per explicar la nostra història al públic estranger. Els continguts posen un accent especial en la relació entre Catalunya i Espanya en els darrers 300 anys. En el llibre, que traduirem a diversos idiomes, hi han participat els principals especialistes catalans i internacionals. Així, els líders d'opinió de tot el món podran conèixer de primera mà la història de Catalunya, i entendre millor l'anhel de llibertat dels catalans.

Hemen gehiago:

- g) Arthur Mas eta independentziaren aldeko prozesua⁷
- h) Yves Gounin-en *Les dynamiques d'éclatements d'États dans l'Union européenne: casse-tête juridique, défi politique*⁸:

¹ Ikus <http://www.eitb.com/eu/bideoak/osoak/951639/diada-katalunian-bideoa--manifestazioa-jendetsua-bartzelonan/>.

² ikus <http://zuzeu.com/2013/06/30/laburrean-kataluniako-askatasunaren-konzertua/>.

³ Ikus <http://zuzeu.com/2013/06/30/vicent-partal-galtzeko-gai-gara-baina-espainiak-ezin-gaitu-garaitu/>.

⁴ Sorry, erdara batuan: <http://www.navegar-es-preciso.com/news/merkel-y-los-alemanes-no-ven-con-malos-ojos-la-independencia-de-catalunya/>.

⁵ Ikus <http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/3-politica/17-politica/681855-el-vicepresident-de-baden-wuerttemberg-correspon-als-catalans-decidir-si-se-senten-millor-en-el-marc-despanya-o-sols.html>.

⁶ Ikus <http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/3-politica/17-politica/682054-scarlett-i-vargas-llosa-ho-sabran-de-part-seva.html>. Halaber, ikus <http://www.sapiens.cat/ca/el-mon-ho-ha-de-saber.php>.

⁷ Ikus <http://bcn24news.com/president-mas-let-us-vote/>. <http://bcn24news.com/dear-chancellor-merkel-please-let-us-vote/>. http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/docs/2014/01/02/13/15/522b1b57-a090-4995-ba2b-6a63e596868b.pdf. http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/docs/2014/01/02/13/16/0edbcace-0a6e-4fd7-b9de-51ea79c82cb3.pdf.

“Pour les indépendantistes, il est par conséquent essentiel de convaincre leurs supporters que le nouvel État resterait membre de l’Union en cas de succès au référendum...”

“Les indépendantistes catalans ont, par exemple, fait fond sur une étude réalisée pour la Fondation Josep Irla sur les «Élargissements intérieurs» de l’UE, qui concluait à l’automaticité de l’adhésion des nouvelles entités étatiques.”

i) Lehen urrats legala⁹:

“A so-called Declaration of Sovereignty was passed with 85 votes in favor, 41 against and 2 abstentions.

However, that vote was largely irrelevant from a legal point of view.”

“This Thursday the Parliament of Catalonia will hold a vote on whether to ask the Spanish Congress to “devolve” the competence of holding referendums to Catalonia. This is the way Scots got permission from London to hold their own indy referendum next September.

This vote is of the utmost importance because it is the first legal step of what has been called “the process”.

j) Zer dela eta independentziaren aldeko Kataluniarrek Eskoziari inbidia dioten¹⁰ eta Artur Mas-i egindako elkarrizketa

Eta hemen:

k) Ekonomialari katalanak independentziaren alde¹¹

l) Kataluniako botoek Europar Batasuna (EB) alda dezakete¹²

Zehazki,

a) *Catalan Academics Push Independence* delakoan irakur daitekeenez,

a-1) *“... the six academics argue that Spain's system of sharing tax revenues among the 17 regions shortchanges Catalonia by about €16 billion (\$22 billion) annually. That amounts to more than €2,000 per inhabitant, or around 8% of Catalonia's output, based on public tax and investment data, the academics say.”*

⁸ Ikus http://www.naiz.info/media/asset_publics/resources/000/051/467/original/20140108_yvesgounin.pdf.

⁹ Ikus <http://bcn24news.com/independence-what-will-happen-this-thursday-and-why-does-it-matter/>.

¹⁰ Ikus <http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-25717161>.

¹¹ Ikus <http://online.wsj.com/news/articles/SB40001424052702304632204579336673963940580>.

¹² Ikus <http://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/how-the-voters-of-catalonia-may-change-europe>.

a-2) The scholars ... call themselves the Wilson Initiative, after U.S. President Woodrow Wilson, a champion of national self-determination.

a-3) Xavier Sala-i-Martin: *the moment for independence is now*.

Bitartean, EBko burokratek antzeko liturgia errepikatzen dute, alegia,

“Top EU officials have stated repeatedly that any part of any member state that becomes independent would be automatically outside the EU. If it wanted to join, its application would have to be ratified by the rest.”

Sala-i-Martin ekonomialariaren ustez,

“...the EU would be hard-pressed to follow through on such tough talk since the many large European companies with operations in Catalonia would resist the loss of free-trade benefits. Many Spanish exporters also need to pass through Catalonia to get their goods to Northern Europe...”

b) *How the Voters of Catalonia May Change Europe* izeneko artikulua haxe dio: Alde batetik Eskoziaren kasua dago¹³. Bestetik, Kataluniarena¹⁴.

Bi autoreen iritziz,

b-1) *“It will be Europe, in the end, that decides whether Catalonia will be an independent state.”*

b-2) *“For Europe, this domestic legal debate is largely irrelevant. If Catalonians choose independence, they will seek international recognition as an independent state based on the will of the people, not on provisions of the Spanish constitution.”*

b-3) *“International law neither permits nor prohibits the holding of referenda by aspiring states. Under international law, a state must have a territory with a population subject to the control of a government – criteria that Catalonia will meet. It also must be sovereign, meaning that other states must recognize it as independent. This is how the Catalanian issue will be owned by the other European states.”*

b-4) *“Europe as a whole is unlikely to deny recognition to Catalonia. That would create a frozen conflict in the core of Europe that will drain political capital and economic resources of an economically fragile Spain. In many European states, non-recognition would be perceived as anti-democratic. It will be extremely difficult to justify, given that more than two dozen states have achieved recognition in the past twenty years, and that Scotland is likely to join that list.”*

¹³ Ingeleseaz: *“Scotland will hold its vote with the consent of the United Kingdom. The two governments are negotiating over how to manage the political and economic uncertainty and strain resulting from the referendum itself, and the possibility of an independent Scotland.”*

¹⁴ Ingeleseaz: *“Catalonia’s regional administration last month announced a November date for its referendum, which the Spanish government of Prime Minister Mariano Rajoy immediately vowed to block. Yet Catalonia continues to move toward a unilateral declaration of independence. The separatist movement has sustained its momentum since it organized a massive demonstration in Barcelona in 2012 that led the region’s parliament, days later, to approve a resolution affirming Catalonia’s right to declare independence.”*

b-5) *“Now is the time for the EU to be proactive and develop a policy for dealing with Catalonia's call for self-determination and possible independence.”*

2. Katalunia: Diada eta AD

Hona hemen autodereminazio eskubideari buruzko zenbait berri interesgarri.

2. 1. Autodeterminazio (AD) eskubideaz, berriz ere

Jakina denez, AD herri orori dagokion eskubidea da¹⁵, *malgré* zenbait progre, ‘irakasle’ eta ‘aditu’...

2. 2. Katalunia, berriz ere

Katalunian azken Diadan antolatu berri duten giza katea apartekoa izan da.

Giza katea herrialde baltikoetan asmatu zuten¹⁶.

Irailaren 11n Katalunia iparretik hegora zeharkatu zuen giza katea El Pertusen hasi eta Vinarosen amaitu zen. Baina Via Catalanak jatorria Baltikoan dauka, 1989ko abuztuaren 23an Estonia, Letonia eta Lituania errepublika sobietarrak zeharkatu zituen Bide Baltikoan, hain zuzen. 600 kilometroko ibilbidean inoizko giza katerik luzeena osatu zuten 1,5 milioi lagunek.

Handik bi urtera independentzia lortzeko “mugarria” izan zela esan du Valdis Dombrovskis Letoniako lehen ministroak: *“Mendebaldeko herrialdeen arreta lortu genuen”*.

2. 3. Letonia

Diada igaro berritan elkarrizketatu du Valdis Dombrovskis Letoniako lehen ministroa ACN Kataluniako Albiste Agentziak, eta Letoniako Gobernuak jarrera ofizialik ez duela hartu argi utzi arren, Katalunia independente bat onartuko luketela erantzun du: *“Zergatik ez?’, esango nuke, teorikoki ari naiz, prozesu zilegi bat izango balitz”*.

“Herriak borondate argi bat badauka eta argiki erreferenduma egiteko eskatzen badu”, Espainiako Gobernuak Kataluniako auziari arreta eskaini eta *“egoera nola bideratu”* aztertu beharko luke, Dombrovskisen ustez.

2. 4. Lituania

Lituaniak gogoratu du herrialde orok duela autodeterminaziorako eskubidea¹⁷. Are gehiago, Lituaniak ere, Letoniaren ondoren, zilegitasuna aitortu dio Kataluniako independentziaren bideari.

Algirdas Butkevicius Lituaniako lehen ministroari eginiko elkarrizketa argitaratu du ACN-k berak. Kataluniako prozesu independentistaren inguruan galdetuta, nabarmendu du herrialde bakoitzak *“bere bidea bilatu”* behar duela eta *“autodeterminaziorako eskubidea”* duela.

¹⁵ Ikus <http://www.unibertsitatea.net/otarrea/gizarte-zientziak/ekonomia/euskal-herriko-konfederaziorantz> eta bertan Gross Espiell-ek dioena.

¹⁶ Ikus http://paperekoa.berria.info/harian/2013-09-14/017/001/katalunia_estatu_independente_gisa_onartzeari_atea_zabaldur_dio_letoniak.htm.

¹⁷ Ikus http://www.berria.info/albisteak/83735/lituaniako_lehen_ministroa_kataluniaz_herrialde_orok_du_autodeter_minaziorako_eskubidea.htm.

Katalunia estatu independente gisa onartzeko prest azaldu zen Letoniako lehen ministroa.

Aipatu bezala, irailaren 11n Katalunia iparretik hegora zeharkatu zuen giza kateak, Via Catalanak, Baltikoan dauka jatorria, 1989ko abuztuaren 23an Estonia, Letonia eta Lituania errepublika sobietarrak zeharkatu zituen Bide Baltikoan.

Butkevicius "oso pozik" agertu da haien adibideak "inspiratu" duelako Via Catalana: "*Ongietorria ematen diot herrien autodeterminazioa eta elkartasuna adierazteko era baketsu orori*".

Butkeviciusen esanetan, "oinarri legalen" bidez burutu behar da prozesua, baina gaineratu du lituaniarrek berek osatu zutela lege esparru bat 1990ean Soviet Batasunarekiko independentzia eskuratzeko.

Europako Batasuneko presidentetza du Lituaniak 2013ko bigarren erdialdean; urte amaierara arte. Butkeviciusen ustez, EB "*estatuen batasun demokratiko bat da, eskubide politikoak errespetatzen dituen eta borondate askean oinarritzen dena*."

Beste aldetik, Katalunia independenteaz eta Katalunian Europan Batasunean egoteaz edo/eta bertan segitzeaz aparteko zalaparta dago udazken honetan Espainiako medio ia guztietan. Agian iritzirik orekatuena ondoko linkean ikus daiteke¹⁸."

2. 5. Gehigarriak

(a) *Kosovoren kasuaz*¹⁹

The Hague-ko Nazioarteko Justizia Epaitegiak ebatzi du Kosovoren independentzia legala dela²⁰. Epaileek diotenez, alde bakarreko independentziak ez du nazioarteko legea bortxatzen.

(b) *Maldan behera*²¹

(c) *Maldan behera, noraino?*²²

(d) *Tantatxoak:*

d-1) "*Lizarra-Garaziko Akordioa eta Loiolako elkarrizketak iritsi ziren beranduago. Aukerak aukera, ezker abertzalea EAJrekin batzuetan PSOErekin bestetan, baina porrotak jasoz betiere. Gaur egunera etorrita, ETak utzi du bere jarduera. Espero al zenuten? Izan den bezala espero ere?*

M. Mendiburu: ... *hitz gogorrek ezagutu genituenean, "ametsetan bizi gara" pentsatu genuen. Jendeak dudarik gabe pentsatzen eta erreazionatzen du. Gauzak aldatzeko astia behar da,*

¹⁸ Ikus http://www.huffingtonpost.es/miguel-anxo-murado/cataluna-y-la-ue-hay-que-b_2082355.html.

¹⁹ http://www20.gencat.cat/docs/governacio/IEA/documents/publicacions/rea/2012/16/Arxiu%20REAF%2016/rea/16_Urrutia.pdf Ikus

²⁰ Ikus <http://cataloniathenextstate.blogspot.com.es/2013/09/tribunal-internacional-de-justicia.html>.

²¹ Ikus <http://www.scribd.com/doc/57189762/Maldan-behera-bigarrenez>.

²² Ikus <http://www.scribd.com/doc/116918824/Maldan-behera-noraino>.

*itsasontziaren norabidea aldatzeko denbora. Etorri behar zena etorri da. Naski, duela hogei urte heldu izan bazen sinesgarritasun gehiago izanen zuen, beraz, sinesgarritasuna irabazi behar da*²³.

d-2) *“Katalunia, geroari begira, eta Euskal Herria, berriz, iraganari lotua. Gatazkaren zauriak konpontzeko premia ez da aitzakia, bestelako dinamikak abiatzeko benetako eragozpena baizik*²⁴.

e) Latvia, Lithuania and Catalonia²⁵

3. Katalunia: independentziaren ekonomia

Economistes per la independència-k egindako lana.

Ikus <http://assemblea.cat/?q=node/3218> ---> Power point: ANC_ExI_20130204_ETV_v4.pptx

PS: Euskal Herrian estatistika gustuko duenak badauka hemen zer ikas.

4. Katalunia, geroari begira,...

Katalunia, geroari begira,...

Webgune berezia²⁶

Vicent Partal-ek bere liburua, *A un Pam de la independència*, aurkezten du.²⁷

Katalunia independentea eta eurogunetik kanpo?²⁸

EFTA²⁹: Alternatiba ote?³⁰

...eta Euskal Herria, berriz, iraganari lotua.

5. Katalunia independentziaranzko bidean: monetaren afera

Hona hemen Katalunia independenteak, moneta arloan, ukan litzake aukera desberdinak³¹.

²³ Ikus <http://www.argia.com/argia-astekaria/2380/anai-arte>.

²⁴ Ikus http://paperekoa.berria.info/iritzia/2013-09-15/006/001/haiek_geroa_guk_iragana.htm.

²⁵ Ikus <http://www.catalannewsagency.com/politics/item/prime-minister-of-latvia-recognising-catalonia-independence>;
<http://www.catalannewsagency.com/politics/item/lithuania-s-prime-minister-on-catalonia-each-country-has-the-right-to-self-determination>;
<http://www.lithuaniantribune.com/50668/opinion-the-baltic-states-inspiring-the-land-of-gaudi-and-dali-201350668/>.

²⁶ Ikus <http://www.vilaweb.cat/>.

²⁷ Ikus <http://www.youtube.com/watch?v=oDEARp7p4GU>.

²⁸ Ikus <http://www.vilaweb.cat/noticia/4177008/20140304/nobel-deconomia-veu-viable-catalunya-independent-fora-leuro.html>.

²⁹ Ikus http://en.wikipedia.org/wiki/European_Free_Trade_Association.

³⁰ Ikus <http://www.vilaweb.cat/noticia/4173897/20140218/lefta-alternativa-catalunya.html>.

³¹ Ikus, besteak beste, eta sarrera gisa, Jordi Gali (2013) *Estat propi i euro*: <http://www.wilson.cat/ca/mitjans-escrits/articles-dels-membres/item/222-estat-propi-i-euro.html>.

Badago, noski, ohiko aukera bat: moneta propio berri bat jaulkitzea eta sistema monetario propioa eraikitzea. Hauxe da munduko herrialde gehienek hartu duten aukera. Hala ere, Katalunian badirudi akordio bat dagoela euroa erabiltzen segitzeko³².

Hortaz, euroa erabiliz, hauexek dira aukera ezberdinak:

- (i) **1 eszenategia:** Integrazio osoa estatu gisa Europar Batasunean (EBn). Egoera hau ez dago aurreikusita europar Tratatuetan. Euroak Kataluniaren moneta izaten segituko luke, baina, arlo monetarioan, Kataluniak Banku Zentral bat edukiko luke³³.
- (ii) **2 eszenategia:** lehendabizi estatua eraikitzea eta geroago integrazioa EBn, baina *de facto*-ko segida EBn, irten barik. Egoera honetan, Kataluniako estatu berria ez litzateke onartua izango EBko kide moduan bere eraikitzearekin batera. Moneta arloan, horrek suposatuko luke Katalunia ez litzateke izango, ofizialki, euroguneko kidea. Horretarako, EBko kidea izatea beharrezkoa baita. Negoziazioaren bidez lortuko litzateke EBn sartzea, euroguneko partaidea izatea. Prozesu hori erraza eta azkarra izango litzateke³⁴.
Transakzio garaian, gaur egungo sistema ekonomikoa hedatuko litzateke, aspektu monetarioak barne³⁵.
Transakzioa bukatuta, banku zentral nazionala euro sistemako partaide izango litzateke³⁶.

³² Katalunieraz: “*Ara bé, en el cas de Catalunya sembla existir un consens social, també compartit entre les forces polítiques parlamentàries, sobre el desig de continuar amb l’euro com a moneda i de renunciar a una política monetària pròpia, tot delegant aquesta al Banc Central Europeu (BCE).*” Izan ere, “*..., i que el desenvolupament i adopció d’un sistema monetari propi per part d’un país (sigui nou o no) sempre requereix una transició potencialment complicada i amb riscos importants en el curt termini, factors que sens dubte limiten l’atractiu de la renúncia a l’euro en el cas de la Catalunya actual.*”

³³ Katalunieraz: “*Aquest organisme, independent del govern (sic), assumiria les funcions (limitades) que corresponen als bancs centrals nacionals de la zona euro, principalment, la cooperació amb el Banc Central Europeu (BCE) en la implementació de la política monetària comuna i en les tasques de supervisió del sistema financer, així com la gestió dels processos de resolució bancària. Com a banc central nacional, el BC estaria representat en el Consell de Govern del BCE, que és l’òrgan de decisió de política monetària a la zona euro (i que està previst que assumeixi funcions cada cop més importants en la supervisió financera). Els bancs establerts a Catalunya que compleixin amb els requeriments per a ser “entitat de contrapartida” continuarien tenint accés a la liquiditat del BCE, tot i que ara ho farien a través del BC, en comptes del Banco de España (BE). Aquest canvi no tindria cap importància a la pràctica, ja que les condicions d’aquest finançament (tipus d’interès, terminis, garanties,...) venen fixades pel BCE de forma uniforme per a tota la zona euro.*”

Diru Teoria Modernoak dioenez, banku zentrala ezin da inoiz independentea izan.

³⁴ Katalunieraz: “*...d’un procés de negociació, que donades les circumstàncies extraordinàries esmentades més amunt, hauria de poder ser simplificat i ràpid. En aquest context, seria de sentit comú i beneficiós per a totes les parts implicades que la UE acordés la continuïtat “de facto” de tots els drets i obligacions actuals dels ciutadans catalans i de les empreses que operen a Catalunya (i, consegüentment, dels ciutadans i empreses no catalans que hi mantenen relacions) durant el període transitori, entre la constitució de l’estat i l’admissió formal. Aquesta continuïtat quedaria garantida si la UE continués tractant Catalunya com a part de l’estat espanyol, tot reconeixent en paral·lel la legitimitat del Govern de l’estat català ja constituït per a negociar la plena integració en un termini ràpid.*”

³⁵ Katalunieraz: “*...D’aquesta manera el procés d’admissió formal del nou estat quedaria desvinculat dels drets dels ciutadans i empreses, que es mantindrien intactes durant la transició. Aquesta “extensió” del règim econòmic actual també hauria d’incloure, de forma natural, els aspectes monetaris. Així doncs, tot i que Catalunya no seria formalment un estat membre de la zona euro durant aquest període transitori, l’euro continuaria sent la moneda oficial i les entitats financeres amb seu a Catalunya continuarien tenint accés als mecanismes de finançament de l’eurosistema (possiblement a través del BE), i al mecanisme de pagaments (TARGET2).*”

(iii) **3 eszenategia:** EBn sartzea blokeatuta egotea, segur aski Estatu espainiarrak blokeaturik³⁷.

EB interesaturik egongo litzateke Kataluniaren eta EBren arteko eskubideak errespetatzeko³⁸.

Eta ondorio monetarioei dagokienez? Katalunia ez litzateke izango EBko, euroguneko kidea. Horrek, alta, ez du esan nahi Kataluniak euroa moneta ofizial gisa utziko duenik. Hala erabakitzen badute, euroa erabil daiteke ohiko moneta gisa transakzioetan, moneta eta moneta politika propioak edukitzeari uko eginez.

Egoera horrek badauka aurrekaririk³⁹. Egoera horretan komenigarria izango litzateke Kataluniaren eta eurogunearen artean nolabaiteko akordio monetarioa lortzea⁴⁰, estatu kide batek betoa ez jartzeko. Gainera, Monakon dagoen esperientziatik ikas daiteke⁴¹.

³⁶ Katalunieraz: “A la fi del període transitori, i en el moment de la integració formal, el BC assumiria les funcions de banc central nacional dins de l’euro-sistema. Des d’un punt de vista pràctic, la única diferència que aquest escenari suposaria en l’àmbit monetari respecte a l’escenari considerat més amunt és que durant el període transitori fins a la admissió formal el BC no estaria representat en el Consell de Govern del BCE (com, presumiblement, el nou estat català tampoc tindria representació formal als altres òrgans de govern de la UE), i que les funcions (limitades) d’implementació de la política monetària i la supervisió bancària romandrien en el BE.”

³⁷ Katalunieraz: “Com s’explica a l’article “Europa, Europa” del Col·lectiu Wilson [<http://www.wilson.cat/ca/comunicats-conjunts/item/197-europa-europa.html>], el més important en adatuko litquest escenari seria preservar els drets de lliure circulació de mercaderies, capital i persones per als ciutadans catalans i per a les empreses que operen a Catalunya, així com els dels ciutadans i empreses estrangers amb qui mantenen relacions econòmiques. Sortosament, i en contra del que molts pensen, aquests drets no estan restringits a la UE i hi ha diferents formes d’articular-los (el cas de Suïssa és, potser, el més paradigmàtic en aquest sentit).”

³⁸ Katalunieraz: “A més, la UE seria la primera interessada en preservar la reciprocitat en aquests drets, donada la importància quantitativa i qualitativa del mercat català i la presència d’un gran nombre d’empreses europees amb base a Catalunya.”

³⁹ Katalunieraz: “Aquesta situació no seria sense precedent: hi ha diversos països que no formen part de la UE (i, per tant, tampoc de la zona euro) que tenen l’euro com a moneda oficial (Mònaco, San Marino, el Vaticà, Andorra, Montenegro i Kosovo, per citar els situats a Europa). La principal funció del BC en aquest escenari seria la supervisió bancària. D’altra banda, les entitats financeres que operessin a Catalunya podrien accedir a la liquiditat del BCE a través de les seves matrius, filials o sucursals establertes a països membres de la zona euro, que complissin amb els requeriments per ser “entitat de contrapartida”. És important emfatitzar que, entre aquests requeriments, no es troba el que la societat matriu del banc tingui seu a la zona euro [Les condicions per accedir als mecanismes de crèdit del BCE estan descrites en el capítol 2 de la publicació “General Documentation on Eurosystem Monetary Policy Instruments and Procedures,” BCE, Novembre 2011]; de fet, són nombrosos els bancs de fora la zona euro, fins i tot no europeus, que participen regularment en les operacions de finançament del BCE, a través de les seves filials i sucursals situades a la zona euro [Veure <http://www.ecb.int/stats/money/mfi/general/html/elegass.en.html> per una llista de les entitats financeres registrades i subjectes a requeriments mínims de reserves, condició que per a ser potencialment entitats de contrapartida amb el BCE].”

⁴⁰ Katalunieraz: “Tanmateix, en aquest escenari seria desitjable (i beneficiós per a totes les parts implicades) una articulació formal de la relació entre Catalunya i la zona euro que podria prendre la forma d’un “acord monetari” entre la UE i Catalunya. Presumiblement, un acord d’aquests tipus no requeriria la unanimitat dels països de la UE i, per tant, no podria ser vetat per cap Estat membre.”

⁴¹ Katalunieraz: “L’acord monetari amb el Principat de Mònaco, una plaça financera important que no pertany a la UE ni a la zona euro, però que té l’euro com a única moneda oficial és, malgrat les diferents circumstàncies, una referència útil. A més de “beneir” l’ús de l’euro al Principat, garanteix als bancs allí establerts l’accés als

3. eszenategi hau gehiegi luzatzen baldin bada, agian sistema monetario propioa eratzea izango litzateke irtenbidea⁴².

(iv) **4 eszenategia:** Espainiar estatuak eurogunea uztearena, aukera gutxi daukana, baina⁴³...

Edozein eszenategitan, estatu katalan berriak Banku Zentral propioa, Kataluniako bankua behar izango luke, bankugintza gainbegiratzea, EBZ-ko politika monetarioa implementatzea edo politika monetario propioa eratzea (kasuen arabera)⁴⁴.

6. Katalunia independentea Europar Batasunean

Hona hemen Antoni Abat i Ninet-ek egindako lan juridikoa⁴⁵

mecanismes de finançament del BCE, així com a la infraestructura europea de pagaments interbancaris i de liquidació de valors coneguda com a TARGET2. A canvi, Mònaco es compromet a adoptar tota la legislació europea sobre regulació i supervisió bancària, i de lluita contra el blanqueig de diner."

⁴² Katalunieraz: "Un país amb la dimensió econòmica de Catalunya, té plena capacitat per establir el seu propi sistema monetari, amb **una moneda i política monetària pròpies**, que puguin ajustar-se autònomament d'acord amb les circumstàncies econòmiques (atur, inflació) del país en cada moment. Aquesta és de fet l'opció triada per països de la UE com el Regne Unit, Suècia o Dinamarca, que no tenint cap impediment per formar part de la zona euro, **prefereixen mantenir la seva autonomia monetària**. Aquesta serà segurament l'opció que també acabaran triant (almenys durant un període llarg) alguns dels països d'Europa central i de l'est que actualment romanen fora de l'euro. **El problema** d'aquesta opció per al cas català **és el de la transició**. En les circumstàncies de feblesa econòmica i fort endeutament públic i privat, l'anticipació de la creació d'un sistema monetari propi podria generar expectatives de depreciació de la futura moneda, la qual cosa provocaria una sortida massiva de capitals. En un context futur més favorable, però, i amb una preparació meticulosa del procés, incloent l'establiment d'un marc de política monetària que garanteixi plenament **la independència del BC** (sic) i el seu compromís amb l'estabilitat de preus, aquesta transició hauria de ser plenament factible i amb uns costos limitats."

Balediko kasu horretan, DTMkoek jadanik oso argi eta garbi adierazi dute nola inplementatu behar diren politika monetarioa eta fiskala, banku zentrala independentea ez izanez.

⁴³ Katalunieraz: "Abandonament de la zona euro per part de l'estat espanyol. Tot i que, a dia d'avui, aquest és un escenari que pot semblar poc versemblant, crec que no l'hauríem de descartar totalment com una possibilitat en els propers anys, en cas que la situació econòmica no millori i la taxa d'atur no es redueixi o continuï augmentant. La sortida de la zona euro per part de Grècia o Portugal no faria més que augmentar la probabilitat d'aquest escenari. Des del punt de vista de Catalunya i de les seves opcions monetàries, la sortida d l'estat espanyol de la zona euro abans que Catalunya estigués constituïda en estat crearia un dilema seriós, ja que si, arrastrada per Espanya, Catalunya sortís de la zona euro, les dificultats i costos per a reincorporar-s'hi en un futur proper podrien ser importants. En primer lloc, perquè **podria arribar a requerir tres transicions monetàries**, cadascuna plena d'incerteses i una possible font d'instabilitat: **de l'euro a la "nova pesseta," d'aquesta a la moneda pròpia amb la independència, i de la moneda pròpia a l'euro.**"

⁴⁴ Honela segitzen du artikuluak, katalunieraz: "Per acabar, voldria fer una reflexió més general, i que va més enllà de l'àmbit monetari en què s'ha centrat aquest article. En un escenari de cooperació, on ninguna part té com a objectiu deliberat el perjudici de l'altra, qualsevol cost inicial relatiu a l'encaix econòmic d'un eventual estat català amb Europa i el món seria insignificant i, en qualsevol cas, transitori. (...)

Una actitud intransigent i no cooperativa per part de l'estat espanyol un cop Catalunya s'hagués declarat independent sembla difícil d'imaginar ja que tindria importants costos polítics i econòmics, i cap avantatge que no fos la (possible) satisfacció de castigar Catalunya i els seus ciutadans per haver escollit la llibertat. Entre d'altres coses, hauria de quedar clar que una actitud hostil tancaria la porta a qualsevol negociació de bona fe sobre el repartiment del deute contret pel Reino de España. (...)

Si això és realment així, ¿per què no deixar clar, doncs, d'entrada, que el full de ruta a seguir si els ciutadans catalans acaben decidint que Catalunya es constitueixi en un nou estat serà el que sigui menys perjudicial per a totes les parts implicades?"

(Gauza bera esan daiteke Euskal Herriaz.)

Euroari dagokionez, gogoratu Warren Mosler-ek lan dotorea⁴⁶

7. Katalunia, Eskozia, Euskal Herria...

Hona hemen azken bolada honetan azaldu diren zenbait berri interesgarri.

Katalunia:

- (i) ALDE⁴⁷
- (ii) *El dret de la UE i la separació d'estats membres*⁴⁸
- (iii) *"Si al final Catalunya esdevingués un estat independent, el món ho reconeixeria"*⁴⁹

EH, Katalunia, Eskozia:

- (iv) Europar Batasuneko hiritarrak⁵⁰

Aparteko garrantzia dauka azken linkean Ana Stanic-ek dioenak.

Hasiko ote gara inoiz horietaz eztabaidatzen?

8. Katalunia (eta Eskozia) berriz

Elkarrizketa Martin Wolf-i, *Financial Times*-eko zuzendari asoziatuari⁵¹, hau da, ortodoxo bati, baina ez espainol ortodoxiari, ezta vasco ortodoxoari ere.

Gaitz erdi! Horrelako ortodoxoak ikusi nahi nituzke nik, gure aurrean, aurrez aurre.

Katalunia:

- (i) Katalunia herrialde independentea gisa erabat bideragarria da ikuspuntu ekonomikotik
- (ii) Eskozia baino egoera hobean dago

⁴⁵ Ikus

http://blocs.mesvilaweb.cat/media/aW5mb3JtZV9DRVNfYW1wbGlhY2lvX2ludGVybmE= 223408_1_7093_1.pdf.

⁴⁶ ikus <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2012/05/21/warren-mosler-en-proposamenak/>.

⁴⁷ ikus http://paperekoa.berria.info/mundua/2013-10-22/023/002/aldeko_burua_katalunia_independentea_eb_barruan_onartzearen_alde.htm

⁴⁸ ikus <http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/3-politica/17-politica/687317-desmuntant-barroso.html>. Ikus <http://fordhamilj.org/articles/eu-law-and-the-separation-of-member-states/>.

⁴⁹ Ikus <http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/3-politica/17-politica/687728-michael-moore-si-al-final-catalunya-esdevingues-un-estat-independent-el-mon-ho-reconeixeria.html>.

⁵⁰ Ikus <http://gara.naiz.info/paperezkoa/20131028/429870/es/Vascos-catalanes-sois-ciudadanos-UE-derecho-no-os-puede-quitar>.

⁵¹ Ikus <http://blogs.lavanguardia.com/diario-itinerante/para-entender-espana-catalunya-lee-el-financial-times-99532#more-2711>.

(iii) Katalunia ongi egongo litzateke, bere kabuz ibiliz, eta agian hobe Espainia barruan baino

Eskozia:

(iv) Eskozia egoera txarragokoa da Kataluniakoa baino

Autodeterminazioa:

(v) Autodeterminazioaren aldarrikapenak serioski hartu behar dira

(vi) Kataluniako biztanleen gehiengoak independentzia nahiko balu, onartu beharko zatekeen

(vii) Nik autodeterminazioan sinesten dut (Wolf-en hitzak). Hori dela eta, eskoziar erreferendumaren aldekoa naiz

Eskoziarra banintz⁵²,

(viii) Ikasi behar dugu, *“from the recent painful experience of the eurozone”*

(ix) Eskozia eta Britainia Handiko Banku Zentrala: *“...a central bank responsible to several governments is accountable to none”*

(x) Alde batetik, eurogunea, eta, bestetik, Eskoziako eta Britainia Handiko gainontzeko moneta batasuna: *“...the rest of the UK generates 90 per cent of UK gross domestic product. (...) UK is already a fiscal and financial union. A move towards currency union would reduce the pooling of resources*

(xi) (Eta abar luzetxoa)

Honela bukatzen du Wolf-ek:

“If I were Scottish, I would not dream of accepting such an arrangement [hau da, balediko Eskozia independentean Britainia Handiko libra esterlina erabiltzea] because it would be far more unequal than the present one.”

Beraz? Zertan ari dira eskoziarrak? Eta gure arteko eskoziar zaleak?

9. Katalunia independentea: EBtik kanpo?

Eztabaidak segitzen du:

(i) <http://johnredwoodsdiary.com/2014/04/12/catalonia-crimea-and-scotland/>

(ii) <http://johnredwoodsdiary.com/2014/04/12/catalonia-crimea-and-scotland/>

(iii) <http://www.vilaweb.cat/noticia/4185428/20140414/catn-descarta-catala-quedi-fora-ue-automaticament.html>

eta

⁵² Ikus <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/891e4db2-88fe-11e3-bb5f-00144feab7de.html#axzz2vXXJOfX>.

<http://www.vilaweb.cat/media/continguts/000/080/769/769.pdf>

Mehatxu guztien gainera, Katalunia independentziarantzko bidean dago, gelditu gabeko martxan eta gero eta era argiagoan argudiatuz.

Eta EH?

joseba felix tobar-arbulu (donejurgi)